
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 342.951:347.95-048.23

A. O. Бущан

здобувач кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРИМУС ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

У статті досліджено напрацювання доктрини адміністративного права в частині визначення поняття «адміністративний примус», розглянуто особливості, ознаки та способи застосування примусових заходів під час виконання судових рішень та рішень інших органів. Здійснено аналіз адміністративно-правових норм, які встановлюють порядок застосування заходів психологічного та фізичного впливу на об'єкти управління в межах виконавчого провадження. Висвітлено проблеми застосування примусових заходів державними та приватними виконавцями.

Ключові слова: адміністративний примус, виконавче провадження, примусове виконання судових рішень та рішень інших органів, державний виконавець, приватний виконавець.

Постановка проблеми. Суттєвий недолік вітчизняного законодавчого процесу полягає в тому, що під час розроблення та подальшого прийняття різноманітних нормативно-правових актів законодавець не враховує наукові рекомендації та не спирається на поглиблene доктринальне дослідження суспільних відносин, які збирається врегульовувати. Так, новий Закон України «Про виконавче провадження» від 02.06.2016 р. № 1404-VIII не став винятком із цієї загальної тенденції [1]. Практика правозастосування вказаного закону продемонструвала, що його норми характеризуються наявністю прогалин законодавчого регулювання та юридичними колізіями, а також наявністю інших проблемних положень, які негативно впливають на ефективність примусового виконання судових рішень та рішень інших органів в Україні. Наслідком цього є збереження незадовільних показни-

ків роботи Державної виконавчої служби (далі – ДВС), які проявляються в низькому відсотку виконаних судових рішень. Припускаємо, що багато в чому на такий стан справ впливає недосконале законодавче регулювання методів діяльності державних та приватних виконавців.

Загалом, у юридичній науці під адміністративно-правовими методами, які застосовуються під час примусового виконання судових рішень та рішень інших органів, розуміють сукупність юридичних засобів та прийомів, які застосовуються державними та приватними виконавцями з метою впливу на суб'єктів державного управління в межах виконавчого провадження. Вони обов'язково знаходять своє вираження у формах управління через взаємодію суб'єктів та об'єктів управління, зв'язки, що між ними склалися [2, с. 158]. Таким чином, будь-які дії державного чи приватного виконавця мають бути юридично оформленими, закріплюватися адміністративно-правовими нормами, здійснюватися

в порядку чіткої та зрозумілої процедури, а за результатами їх застосування мають виникати певні правові наслідки.

Слід зазначити, що найбільш розповсюдженним методом управлінського впливу на підконтрольні об'єкти в межах виконавчого провадження є метод адміністративного примусу. Проте через перехід від карального до сервісно-обслуговуючого спрямування діяльності суб'єктів державного управління, сфера застосування адміністративного примусу звужується, а досягти мети управління у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів за допомогою примусових заходів стає все складніше. Тому особливої актуальності набуває наукове дослідження особливостей застосування методу адміністративного примусу під час виконання судових рішень та рішень інших органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження цього питання проводили такі вчені: В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Є.О. Безсмертний, Л.Р. Біла, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, С.Т. Гончарук, Є.В. Додін, М.І. Єропкін, В.В. Зуй, С.В. Ківалов, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, А.М. Подоляка, В.К. Шкарупа та ін. Форми та методи державного управління в контексті виконавчого провадження досліджувалися на рівні науково-практичних коментарів та навчальних посібників такими вченими: М.Г. Авдюковим, Р.Х. Валєєвим, Ю.Г. Гриньком, М.А. Гурвичем, Н.Д. Зейдером, П.П. Заворотьком, В.П. Пастуховим, Н.А. Чечиною, Д.М. Чечотом, А.М. Ширшиковим, М.Й. Штефаном, М.К. Юковим та іншими. Проте проблематика застосування адміністративного примусу саме у виконавчому провадженні потребує окремого дослідження, що пояснюється недостатньою кількістю наукових розвідок, присвячених цій тематиці, а також оновленням законодавства про примусове виконання судових рішень та рішень інших органів і започаткуванням, у зв'язку з цим, нових правових інститутів у вітчизняній правовій системі (наприклад, інституту приватних виконавців).

Мета статті - дослідити зміст та сутність адміністративного примусу як осо-

бливого різновиду державного, а також проаналізувати його ознаки та особливості в контексті виконавчого провадження. Необхідним є дослідження проблемних питань, які виникають у сфері застосування примусових заходів під час виконання судових рішень та рішень інших органів.

Виклад основного матеріалу. Відомий теоретик права С.С. Алексєєв ще в 1975 році зазначив, що для того щоб визнати соціальну цінність тієї чи іншої галузі права необхідно висвітлити специфіку цієї галузі через властиві їй юридичні режими та особливі методи регулювання. Також він звернув увагу на те, що галузевий метод виражається, насамперед, у самому змісті галузі, в природі й спрямованості її норм та інститутів. До того ж галузевий метод, як зазначає науковець, «концентрує в собі основні юридичні особливості галузі, її право-ві властивості» [3, с. 164].

В.Ф. Яковлев указував, що правильно обраний метод регулювання знайде відповідне відображення в способі правового впливу, що, у свою чергу, відобразиться у формі заборони, зобов'язуючого припису або дозволу. Таким чином, кримінальному праву властивий, передусім, заборонний характер, адміністративному – зобов'язальний, цивільному – дозвільний і т.д. [3, с. 164].

Продовжуючи логічний ланцюжок думки В.Ф. Яковлєва, до методу регулювання в адміністративному праві, що має зобов'язальний характер, належить примус. Існує думка про те, що примус є невід'ємним складником системи методів державного управління суспільством, що належить до найжорсткіших засобів впливу. Імперативний характер цього методу є беззаперечним на етапі вичерпання всіх інших засобів впливу на суспільство, наприклад, вичерпання засобів переконання [4, с. 190].

Так, В.Я. Малиновський у своєму «Словнику термінів і понять з державного управління» визначає примус методом державного управління, що ґрунтуеться на авторитеті держави й силі закону і який спрямований на суб'єкт управління для досягнення встановлених параметрів діяльності, вироблення певних форм поведінки та підтримання суспільної дисципліни. [5, с. 155]. Таке визначення відо-

бражає комплексний характер примусу та його важливу роль у правовій системі, оскільки в юридичній науці будь-яке визначення права завжди містить вказівку на його обов'язкову ознаку – примусову забезпеченість із боку держави. Саме тому примус, який здійснює держава, можна вважати засобом забезпечення правопорядку, дотримання вимог, визначених нормами права [6, с. 133].

Важливі наукові здобутки у сфері дослідження примусу в адміністративному праві належать Ю.П. Битяку, який наголошує на тому, що існує два підвіди державного примусу – судовий та адміністративний [7, с. 178]. Так, наприклад, характеристику та порядок застосування судового (процесуального) примусу чітко регламентовано у статтях 144-149 Кодексу адміністративного судочинства (далі – КАС України) [8]. До таких заходів, виходячи з положень статті 145 КАС України, належать: 1) попередження; 2) видалення із залу судового засідання; 3) тимчасове вилучення доказів для дослідження судом; 4) привід; 5) штраф.

Водночас правове регулювання адміністративного примусу є більш складним та встановлюється набагато більшою кількістю адміністративно-процесуальних норм. Тим не менш, заходи адміністративного та адміністративного судового примусу досить часто збігаються (наприклад, попередження, привід, штраф є універсальними примусовими заходами й можуть використовуватися як судом, так і суб'єктом владних повноважень). Проте, щоб повністю зрозуміти сутність адміністративного примусу та особливості його прояву у виконавчому провадженні, вказане поняття необхідно розглянути більш детально.

У юридичній науці існує велика кількість підходів до визначення поняття адміністративного примусу. Так, наприклад, Т.О. Коломоєць зазначає, що адміністративний примус – це додатковий метод публічного управління, який характеризується ознаками психологічного та фізичного впливу державних органів чи їх посадових осіб на суб'єкти правопорушення з метою примушенння дотримання встановлених форм поведінки та підтримання суспільної дисципліни [9, с. 330].

Продовжуючи думку попередньої вченої, М.М. Бурбика звертає також увагу на інші аспекти адміністративного примусу, які полягають в тому, що він застосовується не тільки державними органами, а й громадськими організаціями у разі вчинення фізичними чи юридичними особами протиправних діянь або в умовах надзвичайних обставин у межах окремого адміністративного провадження [10, с. 80].

Таким чином, можна зробити висновок, що адміністративним примусом є система засобів психологічного або фізичного впливу на свідомість і поведінку людей з метою досягнення чіткого виконання встановлених обов'язків, розвитку суспільних відносин у межах закону, забезпечення правопорядку й законності [2, с. 164].

На наш погляд, метод адміністративного примусу є універсальним методом діяльності для публічної адміністрації. Немає жодних сумнівів у тому, що зазначений метод використовується також в окремій сфері державного управління, яка пов'язана із забезпеченням виконання судових рішень та рішень інших органів, оскільки адміністративний примус є основним інструментом забезпечення законності у виконавчому провадженні.

Тому логічно припустити, що ознаки адміністративного примусу, які характеризують його як метод державного управління (зазначені ознаки у своїх роботах детально досліджував Ю.П. Битяк, тому в цій статті ми будемо опиратися саме на його наукові розвідки) [7, с. 177-184], фактично збігаються з ознаками, притаманними адміністративному примусу у виконавчому провадженні. З огляду на вказане, проаналізуємо ознаки примусу під час виконання судових рішень та рішень інших органів серед загальної характеристики ознак адміністративного примусу як методу державного управління.

Зокрема однією з характерних ознак цього методу є те, що він використовується в державному управлінні з метою охорони суспільних відносин, що виникають у вказаній сфері державної діяльності [7, с. 179]. Зрозуміло, що метою застосування адміністративного примусу у виконавчому провадженні також є охорона суспільних відносин, які виникають

у зв'язку з виконанням судових рішень та рішень інших органів.

Наступна ознака вказаного методу державного управління полягає в тому, що механізм правового регулювання адміністративного примусу встановлює підстави й порядок застосування відповідних примусових заходів. [7, с. 179]. У контексті виконавчого провадження зазначене положення виявляється в тому, що підставою примусового виконання судового рішення або рішень інших органів, тобто застосування примусових заходів в межах виконавчого провадження, є невиконання боржником відповідного рішення суду чи іншого органу добровільно.

Крім того, як зазначає Ю.П. Битяк, порядок застосування заходів адміністративного примусу регулюють адміністративно-процесуальні норми [7, с. 180]. Щодо виконавчого провадження, то відповідні адміністративно-процесуальні норми містяться в Інструкції з організації примусового виконання рішень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України № 512/5 від 02.04.2012 р., де закріплено порядок та процедурні вимоги до застосування виконавцем примусових заходів під час здійснення ним виконавчих дій щодо виконання судових рішень чи рішень інших органів [11].

Наступна ознака адміністративного примусу полягає в тому, що він завжди має бути виражений у певній юридично визначеній формі. У виконавчому провадженні примус знаходить своє формальне вираження через внесення державним виконавцем постанов, попереджень, внесення подань, складання актів та протоколів, надання доручень, розпоряджень, вимог, подання запитів, заяв, повідомлень або інших процесуальних документів.

Так, наприклад, форми адміністративного примусу у виконавчому провадженні проявляються за таких умов:

- під час запобігання вчинення правопорушень (постанови про відкриття виконавчого провадження з наданням боржникові строку для добровільного виконання рішень);

- під час припинення адміністративних проступків (постанова про арешт майна боржника);

- під час притягнення до адміністративної відповідальності (у разі невиконання боржником рішення у встановлений виконавцем строк на боржника накладається штраф, про що виносиється відповідна постанова).

Конкретний перелік примусових заходів закріплено в статті 10 Закону України «Про виконавче провадження», де вказано, що заходами примусового виконання рішень є: 1) звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами; 2) звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника; 3) вилучення в боржника і передання стягувачеві предметів, зазначених у рішенні; 4) заборона боржникові розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому правом власності, зокрема коштами, або встановленням боржникові обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем; 5) інші заходи примусового характеру, передбачені цим Законом [1].

У зв'язку з цим, необхідно звернути увагу на ту обставину, що з прийняттям у 2016 році нового Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» було запроваджено новий для України інститут приватних виконавців [12]. У цьому контексті постало питання можливості застосування приватним виконавцем у своїй діяльності засобів адміністративного примусу. Труднощі полягали в тому, що адміністративний примус притаманний діяльності державних органів, але, як вже зазначалося вище, бувають випадки, коли через суспільну необхідність такі повноваження делегуються приватним суб'єктам, що визначає примус універсальним методом впливу на суспільні відносини.

Натепер законодавче регулювання в зазначеній сфері полягає в тому, що повноваження щодо примусового вико-

нання рішень як для приватних, так і для державних виконавців є однаковими, положення статті 10 Закону України «Про виконавче провадження» не розділяють перелік примусових повноважень, які можуть використовувати у своїй діяльності приватні та державні виконавці. Проте законодавством все-таки встановлено певні обмеження в контексті розмежування компетенції виконавців та, відповідно, можливості застосування примусових заходів під час виконання чітко окресленого кола рішень. Так, обмеження для приватних виконавців існують стосовно категорій рішень, які вони не можуть виконувати та які передбачені в частині 2 статті 5 цього Закону. У вказаній правовій нормі мова ведеться про те, що приватні виконавці не можуть здійснювати виконавчі дії щодо рішень, у яких фігурує держава, державні органи або державне майно. Але у всіх інших категоріях судових рішень та рішень інших органів приватні виконавці володіють такими примусовими повноваженнями, як і державні виконавці, що зумовлює організаційно-правові гарантії їхньої діяльності [1].

Таким чином, створення інституту приватних виконавців було б об'єктивно неможливим без делегування їм повноважень щодо застосування заходів адміністративного примусу. Поряд із делегуванням таких повноважень приватним виконавцям на них покладаються й певні обмеження, які полягають у тому, що перелік доступних для виконання рішень для них вужчий, ніж для державних виконавців.

Враховуючи вищевказане, слід зробити висновок про те, що адміністративний примус у виконавчому провадженні – це заходи психологічного або фізичного впливу, які регулюють суспільні відносини, що склалися в процесі виконання судових рішень та рішень інших органів, можуть створювати наслідки несприятливого характеру для боржника, регулюються адміністративно-процесуальними нормами та іншими законодавчими актами, а також здобувають формальне вираження у вигляді письмових актів виконавця.

У зв'язку з цим можемо зазначити, що застосування адміністративного примусу – це результат реалізації державної політики у сфері примусового виконання судових рішень та рішень інших органів, що полягає у вживанні заходів для забезпечення обов'язковості судових рішень. Тим не менш, практика функціонування системи примусового виконання судових рішень та рішень інших органів продемонструвала низку проблем, які впливають на ефективне застосування виконавцями примусових заходів та, відповідно, ускладнюють кінцеве виконання судових рішень. Розглянемо значенні проблеми більш детально.

Так, наприклад, неподінокими є випадки безсистемного застосування виконавцем заходів адміністративного примусу. Так, відсутність законодавчого регулювання у сфері диференціації примусових заходів, що можуть застосовуватися в окремих категоріях виконавчих проваджень призводить до того, що виконавці досить часто використовують однотипні примусові заходи та не застосовують індивідуальний підхід під час обрання примусових заходів щодо кожного окремого виконавчого провадження. Указане, як правило, призводить до затягування виконання рішень та, відповідно, порушення прав стягувача на справедливий судовий захист.

Проте причини такої проблеми, окрім недосконалого законодавчого регулювання процедурного аспекту застосування примусових заходів у виконавчому провадженні, полягають в неналежній організації роботи системи примусового виконання судових рішень та рішень інших органів. Так, організаційно-правові проблеми у вказаній сфері викликані тим, що на кожного виконавця розподіляється велика кількість виконавчих проваджень. Наприклад, кількість виконавчих проваджень кожного державного виконавця досить часто може досягати 1500 виконавчих справ на рік. Це також суттєво ускладнює ефективне застосування заходів примусового характеру та використання індивідуального підходу під час їх застосуванні.

Наступним проблемним аспектом у вказаній сфері є відсутність належно-

го матеріально-технічного забезпечення діяльності виконавців. На відміну від приватних, державний виконавець є обмеженим у матеріально-правових ресурсах та не може виділяти кошти з власних доходів на постійні організаційні та транспортні витрати, пов'язані з виїздом за місцем проживання боржників, зберіганням вилученого майна тощо. Указана обставина суттєво ускладнює застосування виконавцями заходів адміністративного примусу в межах виконавчого провадження. Зрозуміло, що задля більш ефективного застосування примусових заходів державними виконавцями необхідно збільшувати бюджетні витрати на забезпечення їхньої діяльності.

Окрім недостатнього фінансування діяльності ДВС, негативним фактором, який ускладнює ефективне застосування примусових заходів у цій сфері, виступає недосконала законодавча регламентація координації виконавців з органами внутрішніх справ, за допомогою яких застосовуються деякі примусові заходи фізичного впливу. Так, наприклад, необхідність координації виконавців з органами правопорядку випливає зі змісту частини 3 статті 18 Закону України «Про виконавче провадження», де виконавцям надають право примусового проникнення на земельні ділянки, у житлові та інші приміщення боржника - фізичної особи, особи, у якої перебуває майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, проведення в них огляду, примусового відкривання їх в установленому порядку із залученням працівників поліції, опечатування таких приміщень, арешт, опечатування та вилучення належного боржникові майна, яке там перебуває та на яке, згідно із законом, можливо звернути стягнення [1]. Проте практика діяльності системи примусового виконання судових рішень та рішень інших органів продемонструвала, що взаємодія виконавців з органами внутрішніх справ у вказаних випадках досить часто видається проблемною саме через відсутність чіткої законодавчої регламентації відповідної співпраці.

Водночас позитивні зрушенні в напрямі покращення координації між різ-

ними державними органами під час застосування примусових заходів простежуються в напрямі співпраці виконавців із Державною прикордонною службою України. Так, наприклад, 30 січня 2018 року Міністерством юстиції України та Міністерством внутрішніх справ України було прийнято спільний Порядок взаємодії органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень, рішень інших органів та органів Державної прикордонної служби України під час здійснення виконавчого провадження. Цей Порядок розроблено з метою узгодження дій органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень, рішень інших органів та органів Державної прикордонної служби України у разі застосування щодо осіб заходів тимчасового обмеження у праві виїзду з України або заборони в'їзду в Україну з використанням відповідної бази даних Державної прикордонної служби України [13]. Проте зазначених заходів замало задля повноцінного забезпечення координації у вказаній сфері й відповідні державні структури повинні продовжувати взаємодію та усувати проблемні питання в цій сфері шляхом видання міжвідомчих нормативно-правових актів щодо реалізації примусових заходів в межах виконавчого провадження.

Також слід згадати про існування проблемних питань, пов'язаних із відсутністю ефективних засобів впливу на злісного боржника, коли стандартні заходи адміністративного примусу не приводять до позитивного результату у формі виконаного судового рішення чи рішення іншого органу. Загалом, такі ситуації виникають зі злісними боржниками, що позбулися власного майна та не мають офіційних доходів, тому стягнення їхньої заборгованості стає майже неможливим. У таких випадках необхідним є розширення переліку заходів адміністративного примусу для ефективнішої роботи виконавців. До цих заходів належать такі: стягнення, передбачені статтею 24 Кодексу України про адміністративні правопорушення (позбавлення спеціального права, громадські роботи та виправні роботи); направлення боржника до Цен-

трів зайнятості населення для контролю за відпрацюванням боржником свого боргу [14].

Висновки і пропозиції. Звісно, у сфері застосування примусових заходів під час виконання судових рішень та рішень інших органів існує ще багато проблем, які потребують свого вирішення. Усі інші проблемні питання будуть розглянуті нами в подальших наукових дослідженнях, проте припускаємо, що запропоноване в роботі розширення переліку цих способів впливу на боржників має позитивно відобразитися на механізмі роботи державних та приватних виконавців. Подальше дослідження методу адміністративного примусу надасть обґрунтовану можливість ефективного використання його на практиці усіма державними органами, які безпосередньо чи опосередковано залучені до процесу примусового виконання судових рішень чи рішень інших органів.

Підсумовуючи, можемо стверджувати, що невиконання вищевказаних рішень не може бути виправданим унаслідок недоліків законодавства або відсутності коштів у державі, оскільки це суттєво знижує право на справедливий суд та, відповідно, унеможливлє повноцінне утвердження в Україні верховенства права.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про виконавче провадження»: від 02.06.2016 р., № 1404-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст. 542.
2. Адміністративне право України: підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дъяченко та ін. Юрінком Інтер. 2004. 544 с.
3. Алєксєєв С.С. Структура советского права. Юридическая литература. 1975. С. 264.
4. Колпаков В.К., Кузьменко О.В., Адміністративне право України: підручник. Юрінком Інтер. 2003. С. 539.
5. Малиновський В.Я. Словник термінів і понять з державного управління. Центр сприяння інституційному розвитку державної служби. 2005. С. 252.
6. Дембіцька С.Л. Переконання як психологочний метод застосування адміністративного примусу. Право і суспільство. 2015. №3. С. 131–135.
7. Адміністративне право України: Підручник / Ю. П. Битяк, В.М. Гаращук, В.В. Богуцький та ін. Право. 2013. 654 с.
8. Кодекс адміністративного судочинства України: від 06.07.2005 р., № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. ст. 446.
9. Коломоєць Т.О., Колпакова В.Т. Адміністративне право України: словник термінів. Ін Юре. 2014. 520 с.
10. Бурбика М.М., Солонар А.В., Янішевська К.Д. Адміністративне право України: наочний посібник. Мрія. 2015. 358 с.
- 11.Інструкція з організації примусового виконання рішень: від 02.04.2012 р., № 512/5 // Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 02.04.2012 р., № 489/20802.
- 12.Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»: від 02.06.2016., № 1403-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 29, ст. 535.
- 13.Порядок взаємодії органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів, та органів Державної прикордонної служби України під час здійснення виконавчого провадження від 30.01.2018 р., № 256/5/65 // Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02.02.2018 р., № 133/31585.
- 14.Кодекс України про адміністративні правопорушення: від 07.12.1984 р., № 8073-X. Відомості Верховної Ради України. 1984. Додаток до № 51, ст. 1122.

Бущан А. О. Административное принуждение при исполнении судебных решений и решений других органов: общая характеристика и особенности реализации

В этой статье исследовано наработки доктрины административного права в части определения понятия «административное принуждение», рассмотрены особенности, признаки и способы применения принудительных мер при исполнении судебных решений и решений других органов. Осуществлен анализ административно-правовых норм, которые устанавливают порядок применения мер психологического и физического воздействия на объекты управления в рамках исполнительного производства. Освещены проблемные моменты применения принудительных мер государственными и частными исполнителями.

Ключевые слова: административное принуждение, исполнительное производство, принудительное исполнение судебных решений и решений других органов, государственный исполнитель, частный исполнитель.

Bushchan A. Administrative compulsion in the enforcement of judgments and judicial acts of other authorities: general description and the specific aspects of implementation

The scientific article has researched the best practices of the doctrine of administrative law in terms of identifying the term "administrative compulsion", has investigated the specific aspects, characteristics and ways of implementation of compulsory actions in the enforcement of judgments and judicial acts of other authorities. The article has analyzed the administrative rules that establish the procedure of implementing the techniques of psychological and physical effect on the object of implementation under enforcement proceeding. The paper has identified the challenges of utilizing the compulsory actions of state and private enforcement officers.

Key words: administrative compulsion, enforcement proceeding, compulsory enforcement of judgments and judicial acts of other authorities, state enforcement officer, private enforcement officer.